

Az ítéltábla dr. Pap Gábor ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve I.r. és II.rendű felperes neve II.r. felperesnek** a dr. Borza Borbála jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen **szerződés érvénytelenségének megállapítása** iránti perében, a Veszprémi Törvényszék 2019. november 4. napján kelt 1.P.20.189/2019/27. számú ítéletével szemben a felperesek által 28. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására és számlájára 219.200,- (kétszáztizenkilencezer-kétszáz) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, továbbá az alperesnek 15 (tizenöt) napon belül 25.000,- (huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint az I.r. felperes, mint adós és az alperes, mint hitelező 2007. április 21-én CHF alapú, változó kamatozású, 120 hónap futamidejű kölcsönszerződést kötöttek. A szerződéskötéskor az I.r. felperes fogyasztóként járt el és az alperes által kidolgozott általános szerződési feltételeket használták. A kölcsönszerződésnek része volt az alperes ... számú általános szerződési feltétele. A szerződésben az alperes 2.740.000,- Ft kölcsön nyújtását vállalta 120 hónapos futamidőre 7,29%-os éves induló ügyleti kamattal, 7,777% THM-mel. A havi törlesztőrészlet összege 32.220,- Ft volt azzal, hogy az egyes havi törlesztőrészletek naptári dátum szerinti esedékességeit, tőke- és kamatmegoszlását a kölcsönszerződés fizetési ütemezés melléklete tartalmazza. A felek az egyedi szerződésben rögzítették, hogy a kölcsönszerződés **CHF alapú, változó kamatozású**, továbbá, hogy az általános szerződési feltételekben szabályozott **törlesztőrészlet** változása a **CHF Libor kamat** és a **CHF árfolyam** szerződésben meghatározott időpontban és mértékben történő **változásának függvénye**

A „Magánszemélyek Kölcsönkérelme” megnevezésű, az I.r. felperes által 2007. április 21. napján aláírt okirat - egyebek mellett - tartalmazta a vásárolni kívánt gépjármű adatait, a gépjármű nettó vételárát, valamint a saját erő összegét. A kölcsön adatai körében feltüntetésre került a devizanem (CHF), a kölcsön összege (2.740.000,- Ft), a futamidő, a havi törlesztőrészlet, a THM összege.

A szerződés célja a felperes által a **Cég 1 Kft**-től megvásárolt Suzuki Swift 1.3 GLX típusú személygépkocsi vételárának 0% önerő melletti finanszírozása volt. A szerződés szerint a gépkocsi

várható átadási időpontja 2007. április 28.

A II.r. felperes a 2007. április 21-én kelt szerződéssel készfizető kezességet vállalt az I.r. felperesnek a fenti kölcsönszerződésből eredő tartozásaiért.

A kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg, annak biztosítékeként a felek az alperes javára vételi jogot alapító szerződést kötöttek, melyben egyebek mellett megegyeztek abban, hogy a vételi jog gyakorlása esetén a vételár a gépjármű első forgalomba helyezését követő egy év után az I.r. alperes részére történő birtokba adáskor érvényes Eurotax vételárral egyezik meg. A vételi jog az alperest a gépjármű forgalmi engedélyének az I.r. felperes, mint tulajdonos nevére való kiállításától számított 5 évig illette meg.

A kölcsönszerződés tartalmazta, hogy annak egyedi része kizárólag az ... számú általános szerződési feltételekkel, illetve annak esetleges módosításával együtt érvényes, az I.r. felperes pedig az aláírásával elismerte, hogy a kölcsönszerződéshez tartozó fenti számú általános szerződési feltételt, valamint a részben kölcsönből megvásárolt gépkocsira alapított vételi jogot alapító szerződést és a gépkocsira vonatkozó adásvételi szerződést átvette és megértette.

Az I.r. felperes az alperessel 2007. április 21-én kötött (A/11. alatti) megállapodásban elismerte, hogy megismerte az I.r. alperes gépjármű vásárlás finanszírozására vonatkozó finanszírozási kérelem benyújtásakor hatályos valamennyi feltételét, így azokat is, amelyek alapján az alperes a kölcsönszerződést külön ügyletminősítés, illetve kockázatkezelés nélkül is megkötötte vele, valamint az alperes jelen finanszírozási kérelem aláírásakor érvényben lévő ajánlatában (táblázatban foglalt) meghatározott, jogszabályi előírások szerint számított teljes éves hiteldíj mutatójának a százalékos mértékét, továbbá a kölcsönszerződés tervezetét. A 2007. április 21-én kelt és az I.r. felperes mint érdeklődő részére címzett - A/14. alatti - „Tájékoztató Gépjármű Finanszírozási Ajánlat” (Finanszírozási Ajánlat) - a Gépjármű finanszírozási tájékoztatóra utalás mellett - felhívta az I.r. felperes figyelmét arra, hogy **a törlesztőrészek nagysága a 3 hónapos CHF (L)IBOR és az OTP hivatalos svájci frank deviza eladási árfolyam függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhatnak**, így - amennyiben a felperes nem rendelkezik a szükséges devizafedezettel - **az árfolyamváltozás kockázatot jelent a számára.**

A törlesztőrészlet változásának és kiszámításának módszeréről és időpontjáról az alperes ide vonatkozó általános szerződési feltételei rendelkeznek.

A szerződés részét képező ... számú általános szerződési feltételek **7. A) pontja** szerint attól függően, hogy a szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben hogyan állapodnak meg, a szerződés törlesztőrészei fixek vagy változók, valamint változó törlesztőrészek esetén a kölcsön törlesztőrészei az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott tényezők változása alapján vagy forint- vagy devizaalapon változnak a jelen ÁSZF-ben foglaltak szerint. A **törlesztőrészlet különbözet** devizalapú kölcsön esetén a szerződés szerint számított **kamatkülönbözetet és az árfolyamkonverziót** is tartalmazó **árfolyam-különbözetet** kell érteni. Devizalapú kölcsön esetén a törlesztőrészek változása egyrészt a **devizakamat mértékétől függ**, másrészt a **devizaárfolyam változásától**, ha a kölcsönszerződés napját megelőző munkanapon érvényes deviza OTP Bank Nyrt deviza külkereskedelmi vételi árfolyama eltér a mérési időpont napját megelőző munkanapon érvényes deviza OTP Bank Nyrt deviza külkereskedelmi eladási árfolyamától.

Fix törlesztőrészletű, devizalapú, változó futamidejű kölcsön esetén az adós által fizetendő törlesztőrészek összege nem, csak a száma változik, figyelembe véve a felmerült kamatkülönbözetet és az árfolyamkonverziót is tartalmazó árfolyam-különbözetet.

A törlesztőrészlet-változás mérése havonta, a havi törlesztőrészek szerződés szerinti

esedékességekor történik. A törlesztőrészlet változásának mértékét az alperes az ÁSZF-ben közölt képlet alapján számítja. A törlesztőrészlet változása, elszámolása naptári negyedévenként történik, törlesztőrészlet-különbözet elszámoló levél és készpénzáttutalási megbízás megküldésével. **Az egyedi szerződés teljes szöveggel is tartalmazta az ÁSZF fenti (módosított) pontjait.**

A kölcsön visszafizetéséről szóló **ÁSZF 8. pont szerint** az első törlesztőrészlet esedékessége a gépjármű - a kölcsönszerződés egyedi részében meghatározott - várható **átadás-átvételétől számított 20. nap**. Az adós által kiválasztott és a kölcsönszerződés egyedi részében meghatározott kölcsönkonstrukció egyes havi törlesztőrészletének összegét, azok tőke- és kamatmegoszlását, valamint a gépjármű várható átadás-átvételének időpontja alapján megállapított **törlesztőrészletek naptári dátum szerinti esedékességét a kölcsönszerződés melléklete tartalmazza.**

Az alperes 2007. április 21-i keltezéssel készítette el és küldte meg a felperesnek az .../018120 számú devizaalapú változó kamatozású kölcsönszerződés mellékleteként a fenti fizetési ütemezést, mely szerint az egyes törlesztőrészletek minden hónap 18-én voltak esedékesek. Közölte továbbá, hogy a CHF-nek az OTP Bank Nyrt forint vételi árfolyama a kölcsönszerződés megkötésének napját megelőző munkanapon 148,92 Ft volt, míg a három hónapos CHF hitelkamatlába a kölcsönszerződés megkötésének napját megelőző munkanapon 2,31%.

A **2010. október 6-án kelt szerződésmódosítással** a felek áttértek **fix törlesztőrészletű, devizaalapú, változó futamidejű konstrukcióra**. Eszerint a fix törlesztőrészletű devizaalapú változó futamidejű konstrukciónál a futamidő alatt fizetendő havi törlesztés összege állandó, megegyezik a szerződéskötéskor a szerződésben rögzített havi törlesztőrészlet összegével, de a futamidő a negyedéves kamat- és árfolyamkülönbözet függvényében változhat, maximum 156 hónapig növekedhet vagy csökkenhet. Amennyiben a futamidő a 156 hónapot eléri a törlesztőrészlet-különbözet összege kiterhelésre kerül, de az adós javára elszámolható törlesztőrészlet-különbözet továbbra is a futamidőt csökkenti. A felek nyilatkoztak arról is, hogy az eredeti szerződésüknek a szerződésmódosítással nem érintett részei változatlan tartalommal maradnak fenn.

Mivel az I.r. felperes a szerződéses fizetési kötelezettségét nem teljesítette, az alperes 2013. május 23-án a kölcsönszerződést felmondta és gyakorolta a fenti gépkocsira fennálló vételi jogát.

Az alperes 2015. áprilisában eleget tett a 2014. évi XL. törvényben írt törvényi elszámolási kötelezettségének, az elszámolás felülvizsgálatnak minősül. Az elszámolás szerint 2015. április 2-i zárással 2.879.585,- Ft lejárt tartozást tartott nyilván az alperes az I.r. felperes terhére.

* * *

A felperések keresetükben **elsődlegesen** annak megállapítását kérték, hogy a felek között a szerződés nem jött létre, mert az csak a rPtk. 522. és 523. §§-ban szabályozott hitel- és kölcsönszerződés elemeit tartalmazta, azt a lényeges elemet viszont nem, hogy az alperes a kölcsönadott pénzt kockázatos pénzügyi műveletekkel teremti meg, melyet a teljes futamidő alatt végeznie kell, s melynek minden kockázata a felperéseket terheli anélkül, hogy arra megbízást adtak volna és a felperések nem tudtak a szerződés mögött húzódó befektetési jogviszonyról, amely annak elválaszthatatlan részét képezi.

Állították, hogy a szerződésnek nem váltak részévé az alperes ... számú általános szerződési feltételei (ÁSZF), mert azt a szerződéskötéskor nem kapták meg, annak tartalmáról az alperes nem adott tájékoztatást, ezáltal nem volt lehetőségük arra, hogy az abban használt kikötések tartalmát az

alperessel egyedileg megvitassák, vagy abba bármilyen beleszólásuk legyen.

Másodlagosan a szerződés érvénytelenségének a megállapítását kérték.

Arra hivatkoztak, hogy a szerződés a rHpt. 213. § (1) bekezdés a) és b) pontja, valamint a (2) bekezdése alapján érvénytelen, mert az nem tartalmazza a törlesztőrészek fizetésének konkrét határidejét, csak azt, hogy a szerződés mellékletét képező fizetési ütemezés fogja azt közölni. A törlesztőrészlet csak Ft-ban került rögzítésre, míg a kölcsön deviza alapú, míg a szerződés fizetési kötelezettséget tartalmazó rendelkezései nem egyértelműek, mindkét devizanemben fel kellett volna tüntetni ezeket a tételeket. Emellett a szerződés nem részletezi, hogy a THM meghatározásakor milyen költségeket vettek figyelembe, továbbá a THM mértéke (7,777%) és a kölcsön összege után számított költségek és díjak összege (7,29%) nem egyezik meg.

A szerződés érvénytelenségének okaként hivatkoztak még a rPtk. 259.§ (3) bekezdés sérelmére is.

Kérték a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását azon okból is, hogy az alperes nem adott tájékoztatást a felpereseket terhelő árfolyamkockázatról, az alperes képviselőjében eljáró személy a svájci frank alapú hitelek előnyeit hangsúlyozva azt sugallta, hogy kizárólag ilyen típusú hitelt érdemes felvenni. Az alperestől a kockázatfeltárás körében kapott tájékoztatás nem felel meg a 6/2013., 2/2014. PJE, 1/2016 PJE-ben és az EUB C-51/17. ítéletben kifejtett elveknek, így az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt felperesek számára nem volt felismerhető, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őket terheli és hogy az árfolyam rájuk nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. Minderre figyelemmel az árfolyamkockázat áthárítását biztosító szerződéses kikötést tisztességtelennek tartották.

A felperesek kérték az alperes javára kikötött **vételi jogot alapító szerződés érvénytelenségének a megállapítását** is egyrészt arra hivatkozással, hogy az a r Ptk. 375. § (1) bekezdésében írtak ellenére nem tartalmazza a gépjármű konkrét vételi árát, másrészt azért, mert a rHpt. 47. §-ba ütközően a vételi jogot alapító szerződést az alperes részéről csak egy ember írta alá, harmadrészt mert a rPtk. 374.§ (2) bekezdésébe ütközik, negyedrészt pedig azért, mert a vételi jogot alapító szerződés a kölcsönszerződés biztosítására szolgáló járulékos szerződés, önállóan - a kölcsönszerződés érvénytelensége esetén - érvénytelen. Ez utóbbi okból kérték a készfizető kezességét alapító szerződés érvénytelenségének megállapítást is.

Az érvénytelenség megállapítása esetére kérték a kölcsönszerződés hatályossá nyilvánítását. A tartozás tőkeösszegének a ténylegesen folyósított forintösszeg: 2.740.000,- Ft tekintendő, a visszafizetendő tartozás ennek az ügyleti kamatból számított 4,96%-os kamatfelárral növelt szerződéskötéskori forint pénzpiaci kamat 7,84%=12,8%-kal növelt összege: 4.748.432,- Ft, melyből 3.160.921,- Ft már megfizetésre került, így álláspontjuk szerint a felperesek tartozása 1.587.511,- Ft.

Az alperes ellenkérelmében a felperesek keresetének elutasítását kérte.

Rámutatott, hogy a perbeli kölcsönszerződés szövegét rögzítő okirat vastag betűvel kiemelve rögzíti, hogy a szerződés egyedi része kizárólag az ... számú általános szerződési feltételekkel (ÁSZF) együtt érvényes, melynek átvételét és megértését az adós az egyedi szerződés aláírásával igazolja. Az egyedi rész az utolsó bekezdésen kívül több helyen is hivatkozik az ÁSZF-re, illetőleg az ÁSZF egyes rendelkezéseinek módosítását maga az egyedi rész tartalmazza. Emellett a szerződéskötés napján kelt (A/11. alatt csatolt) Megállapodás aláírásával is elismerte az ÁSZF megismerését. Az ÁSZF egyedi megtárgyalására nem volt szükség, hiszen annak a rPtk. 205/A. § szerinti fogalmi eleme, hogy ezeket a feltételek egyedileg meg nem tárgyaltak.

Hangsúlyozta, hogy a perbeli szerződésben szabályozott kölcsön jogviszonynak nincsenek befektetési elemei, a felek között nem jött létre befektetési jogviszony.

Előadta, hogy az I.r. felperes devizaalapon elszámolandó, forintban meghatározott összegű kölcsönt igényelt és az alperes az ezen igény alapján megszerzett devizaforrást váltotta át forintra. A tartozás összege a szerződéses rendelkezések alapján meghatározható CHF-ben is, ugyanis az árfolyamra vonatkozóan az ÁSZF 7. pontja rögzíti, hogy a szerződéskötés napját megelőző munkanapon irányadó OTP Bank Nyrt vételi árfolyamot kell figyelembe venni, ez a bázis árfolyam, amelynek konkrét mértéke az ÁSZF 8. pontja alapján a szerződés mellékletét képező fizetési ütemezés mellékletben megadott 148,92 Ft volt. A kölcsön összege forintban pedig a kölcsönszerződés egyedi részében rögzített 2.740.000,- Ft volt, ezen két tényező ismeretében a kölcsönösszeg 18.399 CHF-nek felel meg, míg a törlesztőrészletek összege is kiszámítható a fentiek szerint: $32.220,- \text{ Ft} : 148,92 = 216,35 \text{ CHF}$. Emiatt a szerződésben nem volt szükséges devizában is megadni a hitel összegét, mert az a megadott adatok alapján egyértelműen meghatározható, a kölcsönszerződés megfelel a 6/2013. és 1/2016. PJE-ben foglaltaknak.

A törlesztési időpontokkal kapcsolatos érvénytelenségi ok kapcsán az alperes előadta, hogy az egyedi kölcsönszerződés - és az ÁSZF 8. pontja - szerint az egyes havi törlesztőrészletek naptári dátum szerinti esedékességeit, törke-kamat megoszlását a mindkét fél által aláírt kölcsönszerződés fizetési ütemezés melléklete tartalmazza. Az ÁSZF 8. pontjának második bekezdése rögzíti, hogy az első törlesztőrészlet esedékessége a gépjárműnek a kölcsönszerződés egyedi részében meghatározott várható átadás-átvételétől számított 20 nap, míg a további részletek az első törlesztőrészlethez igazodóan havonta esedékesek. A kölcsönszerződés második oldala tartalmazza, hogy a gépjármű várható átadás-átvételére 2007. április 28-án kerül sor és az A/12. alatt csatolt fizetési ütemezésben az ÁSZF 8. pont második bekezdésében foglaltaknak megfelelően az első törlesztőrészlet esedékességének dátumaként az ettől számított 20. nap, azaz 2007. május 18. került feltüntetésre.

Előadta, hogy a rHpt. kizárólag a THM feltüntetését követeli meg, a THM levezetését, számítási módját nem. Ezzel együtt a szerződés egyedi része az ÁSZF 6. pontjával összhangban meghatározta az ügyleti kamatot (7,29%), a rendelkezésre tartási jutalékot (0%) és a kezelési költséget (0%), valamint kivastagítva a THM mértékét (7,777%). A THM számítására irányadó 41/1997. (III.5.) Korm. rendelet értelmében a THM számítása során kamatos kamattal kell számolni és figyelembe kell venni az árfolyamrést, ezért nem egyezik meg az ügyleti kamat és a THM mértéke, a szerződés tehát nem tartalmaz „bújtatott” költségeket.

Így tehát a kölcsönszerződés egyedi része és az elválaszthatatlan részét képező fizetési ütemezés melléklet, valamint az ugyancsak a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képező ÁSZF együttesen tartalmazza a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) c) és e) pontjában foglalt valamennyi elemet.

Az árfolyamkockázati tájékoztató körében előadta, hogy a külön, előzetes, írásbeli kockázatfeltáró nyilatkozat elmaradásához vagy nem megfelelő voltahoz jogszabály nem fűzi a semmisség jogkövetkezményét. A CHF alapú szerződéses konstrukció választása egyedileg megtárgyalt szerződési feltételnek minősül, ekként annak tisztességtelensége nem vizsgálható. Az I.r. felperes maga terjesztett elő deviza alapú kölcsön iránti kérelmet, az egyedi kölcsönszerződés vastagon kiemelve rögzíti, hogy a kölcsön deviza alapú, változó kamatozású, továbbá, hogy az ÁSZF-ben szabályozott törlesztőrészlet változás a CHF Libor és a CHF árfolyam szerződésben meghatározott időpontban és mértékben történő változásának a függvénye. Ezen túlmenően előadta, hogy a gépjármű-kereskedésekben elhelyezett, A/13. alatt csatolt írásos tájékoztatója (melynek megismerését az A/11. alatti megállapodásban az I.r. felperes elismerte) külön felhívta a figyelmet a

finanszírozás kockázatára és arra a tényre, hogy ezt teljes egészében az ügyfél viseli. Utalt arra is, hogy a perbeli szerződés megkötése előtt finanszírozási ajánlatot (A/14. alatt csatolva) adott a felperesnek, amelyben felhívta a felperes figyelmét, hogy a törlesztőrészletek nagysága 3 hónapos CHF Libor és az OTP hivatalos CHF deviza eladási árfolyama függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhatnak, így amennyiben a felperes nem rendelkezik a szükséges deviza fedezettel, az árfolyamváltozás kockázatot jelent a számára. Ugyancsak a szerződéskötést megelőzően további írásbeli tájékoztatást adott a devizaalapú kölcsön kockázatairól a felperesnek, mely tájékoztató megismerését a felperes aláírásával igazolta.

Hangsúlyozta, hogy a felperes a szerződéskötést követően a rendszeresen közölt árfolyamkülönbözetet 6 éven keresztül megfizette, így álláspontja szerint a felperes igenis tisztában volt az ügylettel együtt járó kockázattal és a szerződés feltételeivel egyaránt.

Utalt arra, hogy a kölcsönszerződés a felperesek által felhozott okokból nem érvénytelen, ezért a járulékos vételi jogot alapító és a készfizető kezességvállalási szerződések sem azok, míg a rPtk. 259. § 83) bekezdésére való felperesi hivatkozás nem értelmezhető, mert az alperesnek a szerződésből eredően nincs zálogjoga.

Az érvénytelenség megállapítása esetére alkalmazni kért jogkövetkezmény összecszerúségét is vitatta.

* * *

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a keresetet elutasította, kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 100.000,- Ft perköltséget, továbbá külön felhívásra az államnak 164.400,- Ft feljegyzett illetéket.

Határozata indokolásában kiemelte, hogy a szerződés megkötésekor a felperesek a rPtk. 685. § d) pontjában írtak szerint fogyasztónak, maga a szerződés pedig a 685. § e) pontja szerint fogyasztói szerződésnek, egyben pedig a rHpt. 2. számú melléklet III. 5. pont szerinti fogyasztási kölcsönnek minősült.

A rPtk. 205. § (1) bek. szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, míg a (2) bek. értelmében a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez. A perbeli szerződések - az okiratok szövegéből kitűnően - a rPtk. 523. §-ban írt kölcsönszerződésnek, a 375. §-ban írt vételi jogot alapító szerződésnek és a 272-274. §-ban szabályozott kezességi szerződésnek felelnek meg.

A bíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a szerződések létrejöttek-e.

A felperesek személyes előadásából és a becsatolt kölcsönkérelemből megállapította, hogy az adott devizaalapú kölcsönkonstrukciót maguk választották ki, szerződési akaratuk kifejezetten ezen devizaalapú kölcsönszerződés megkötésére terjedt ki. A felek által nem vitatottan aláírt egyszerű magánokiratban foglalt szerződésben a kölcsön összege, az ügyleti kamat, kezelési költség mértéke, a törlesztőrészletek száma, összege, a THM értéke rögzítésre került, így a szerződés létre nem jötté a felek közötti konszenzus hiányára visszavezethetően nem állapítható meg.

A törvényszék álláspontja szerint a felperesek megalapozatlanul hivatkoztak arra, hogy a szerződés nem jött létre, mivel a ÁSZF nem vált az egyedi szerződés részévé.

A felek .../018120 szerződésszámú egyedi kölcsönszerződése a harmadik oldalán, közvetlenül az aláírások felett, vastag betűvel kiemelve tartalmazza, hogy „a jelen kölcsönszerződés egyedi része

kizárólag az ... számú Általános Szerződési Feltételekkel - illetve annak módosításával - együtt érvényes, amelynek a vételi jogos és az adásvételi szerződéssel együtt történő átvételét és megértését az adós ezen szerződés aláírásával is igazolja." Az I.r. felperes elismerte, hogy a szerződést aláírta, nem vitatta az A/11. alatti Megállapodás aláírását sem, melyben arról nyilatkozott, hogy „megismerte az alperes gépjárművásárlás finanszírozására vonatkozó, a finanszírozási kérelem benyújtásakor hatályos valamennyi feltételét, így azokat is, amelyek alapján az alperes a kölcsönszerződést külön ügyletminősítés, ill. kockázatkezelés nélkül is megköti vele, valamint az alperesnek a finanszírozási kérelem aláírásakor érvényben levő ajánlatában meghatározott, jogszabályok előírások szerint számított teljes hiteldíjmutatónak a százalékos mértékét, továbbá a kölcsönszerződés tervezetét". Nem volt figyelmen kívül hagyható továbbá az sem, hogy az egyedi kölcsönszerződés a 2-3. oldalán - a többi szövegtől eltérő szedéssel - tartalmazza az ÁSZF-nek az egyedi szerződéssel módosított pontjait. A rPtk. 205/B. § (1) bekezdése alapján nem szükséges, hogy az ÁSZF-t a felperesek részére ténylegesen átadják, különösen nem szükséges az, hogy azt az adósok külön aláírják. A kölcsönszerződés létrejöttéhez a Ptk. 523. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a fentiekben ezen túlmenő rendelkezések nem voltak szükségesek.

Nem ítélte helytállónak a felpereseknek a kölcsönszerződés mögötti befektetési jogviszonnyal kapcsolatos érvelését. Kiemelte, hogy a devizaalapú kölcsönszerződés vonatkozásában a Kúria 6/2013. Polgári Jogegységi Határozatában megállapította, hogy azok befektetési elemet nem tartalmaznak. Ezzel azonosan ítélte meg ezen jogviszonyok lényeges tartalmát az Európai Unió Bírósága a C-312/14. alatti döntésében.

A törvényszék a Kúria 6/2013. PJE határozatára utalással kifejtette, hogy nem szükséges, hogy a folyósított összeg - valamint a törlesztőrészlet összege - devizában meghatározva szerepeljen a szerződésben, elég az is, ha az a szerződés rendelkezései alapján kiszámítható. Sem a rHpt., sem egyéb jogszabály nem tette kötelezővé a szerződéskötéskor, hogy a kölcsönszerződésben a kölcsön/törlesztőrészlet összege mind a kirovó, mind a lerovó pénznemben meghatározásra kerüljön. A perbeli esetben az egyedi kölcsönszerződés a lerovó pénznemben egyértelműen rögzíti a kölcsönösszeget, meghatározza a futamidőt és a havi törlesztőrészletek összegét. A fentiek értelmében a szerződés részévé vált ... számú ÁSZF 7.A) pontja határozza meg, hogy a kölcsönösszeg szempontjából milyen deviza-árfolyamot kell figyelembe venni, és ezt a mértéket konkrétan meg is jelölte az egyedi szerződésben hivatkozott fizetési ütemezés melléklet.

A Kúria az 1/2016. PJE határozatában kimondta, hogy a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja által szabott követelményeknek, ha az írásba foglalt szerződés - ideértve az annak a részévé vált általános szerződési feltételeket is - a kölcsön összegét forintban (lerovó pénznemben) határozza meg, feltéve, ha az így meghatározott kölcsönszerződés devizában (kirovó pénznemben) kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor az akkor irányadó árfolyam figyelembe vételével. A perbeli szerződés mindezen követelményeket teljesíti mind a kölcsönösszeg, mind a törlesztőrészletek összege vonatkozásában.

Nem ítélte alaposnak a rHpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára alapított érvénytelenségi keresetet sem, mert a szerződés tartalmazta a törlesztési időpontokat. A felek a szerződésükben mellékletként hivatkoztak a fizetési ütemezésre, mint olyan iratra, amely egyebek mellett tartalmazza az egyes havi törlesztőrészletek naptári dátum szerinti esedékességét. A perben az alperes becsatolta ezt az iratot, amelyből megállapítható, hogy a teljes eredeti futamidőre közli az egyes törlesztőrészletek esedékességi időpontjait.

Emellett az ÁSZF 8. pontja és a gépkocsinak az egyedi kölcsönszerződésben rögzített várható

átadási időpontja alapján is meghatározhatóak - a fizetési ütemezésben közöltekkel megegyezően - a törlesztési időpontok.

Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy az 1/2016. PJE. 2. pontja értelmében a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja által előírtaknak, ha az írásba foglalt szerződés - ideértve az annak a szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételeket is - kiszámítható módon tartalmazza a törlesztő részletek számát, összegét és a törlesztési időpontokat.

A törvényszék kifejtette, hogy a THM és az ügyleti kamat mértékének eltérése nem okozza a szerződés érvénytelenségét. A rHpt. 213. § (1) bekezdésének b) pontja - egyebek mellett - csupán a THM százalékos mértékének feltüntetését követeli meg. Az a szerződés tehát, amely tartalmazza a THM mértékét, akkor is megfelel e jogszabályi rendelkezésnek, ha a feltüntetett mérték hibás. A perbeli szerződés rögzíti a THM induló értékének százalékban kifejezett mértékét, így a törvényi követelményt kielégíti. Az pedig, ha az alperes esetlegesen tévesen számította ki ezt az értéket, legfeljebb a szerződés megtámadására adhat alapot, a felperesek azonban a szerződést nem támadták meg, míg, ha az alperes olyan költséget vagy díjat is felszámít a felperesekkel szemben, amelyet a szerződés nem tartalmaz, az nem érvénytelenségi, hanem elszámolási kérdés. Utalt arra, hogy maguk a felperesek sem jelöltek meg olyan költségelemet, amelyet a szerződés nem tartalmaz, azonban a THM számításánál figyelembe kellene venni, ezért a szerződés érvénytelensége a rHpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján sem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint alaptalanul hivatkoztak a felperesek az árfolyamkockázati tájékoztatás elégtelenségére.

A 2/2014. PJE-re, a 6/2013. PJE határozat 3. pontjára, a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2015. november 9-10. napján megtartott Értekezletén elfogadott értelmezésre, az EUB C-186/16. számú ítéletben megjelenő követelményekre, és az ezzel összhangban lévő EUB C-51/17. számú döntésre utalással kifejtette, hogy - a Kúria devizahiteles pereket tárgyaló Konzultációs Testülete 2019.04.10-i ülésének Emlékeztetője 8.-9. pont értelmében - akkor megfelelő a tájékoztatás, ha abból kitűnik, hogy

- a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet,
- nem elhanyagolható mértékű,
- nincs felső határa, vagyis a törlesztő részlet akár jelentősen is megemelkedhet.

Kifejtette, hogy a deviza alapú hitelek esetében jellegadó, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés vonatkozásában a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása, illetve annak nem megfelelő teljesítése - ideértve a téves és a hiányos tartalmú tájékoztatást is - akkor vezethet az árfolyamkockázatot a fogyasztóra hárító kikötés tisztességtelenségének megállapítására, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára - a szerződés szövege, a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatás alapján - nem volt világos, nem volt érthető és emiatt a fogyasztó alappal gondolhatta, hogy az árfolyamkockázat nem valós, őt az nem vagy csak korlátozott mértékben terheli.

A tájékoztatásnak a felek közötti információs egyensúlyhiányt ellensúlyozó, figyelemfelhívó funkciója van, s e figyelemfelhívó jelleg szempontjából a tájékoztatás ÁSZF-ben történő „elrejtése”, vagy a mozaikszerű tájékoztatás valóban aggályos lehet. A konkrét esetben azonban ez amiatt nem állapítható meg, mert a csupán három oldalas egyedi szerződés magába integrálta az Általános Szerződési Feltételeknek az árfolyamkockázattal összefüggő valamennyi rendelkezését, s emellett csupán az alperes által A/14. szám alatt csatolt „Tájékoztató gépjármű finanszírozási ajánlat” című dokumentumban került sor még tájékoztatásra. A tájékoztatás megfelelésége megítélése kapcsán

pedig minden esetben értékelendők a szerződésben és - ha van ilyen - a külön kockázati tájékoztatóban foglaltak, így a perbeli - két iratra hagyatkozó és azon belül is koncentráltan megjelenített - tájékoztatás nem minősíthető mozaikszerűnek.

A jelen esetben maga az egyedi szerződés tartalmazza azt, hogy az devizaalapú, valamint, hogy az ÁSZF-ben szabályozott törlesztőrészlet változás a CHF LIBOR és a CHF árfolyam változásának a függvényében alakul. Az ... számú ÁSZF a 7. A) pontjában részletes leírást tartalmaz arról, hogy az árfolyamváltozás hatása hogyan jelenik meg - a választott szerződési konstrukciótól függően - a törlesztőrészletek összegében, vagy a törlesztőrészletek számában. Az I.r. alperes becsatolta a kifejezetten a perbeli kölcsönszerződéshez a felperes számára készített finanszírozási ajánlatát (A/14. mell.), amelyben felhívta a felperes figyelmét arra, hogy a törlesztőrészletek nagysága a CHF árfolyam változása függvényében jelentősen megváltozhat a futamidő alatt. Ezen irat megismerését a felperes a 2007. április 21-én aláírt megállapodásban (A/11. mell.) elismerte.

Az A/13. alatti okirat tartalmának felperes általi megismerését a törvényszék megítélése szerint az alperes nem tudta bizonyítani, a tájékoztatás megfelelősége ugyanakkor az egyedi szerződés és az A/14. alatt csatolt irat alapján megállapítható. Az A/14. alatti iratot a felperes által is aláírt 2007. április 21. napján kelt A/11. alatt csatolt és aláírt „Megállapodás” 1. pontja a felperes által megismert dokumentumként nevesítette. Az I.r. felperes személyes nyilatkozata értékelésével az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az A/14. alatt csatolt irat kifejezetten a felperesek érdeklődése nyomán, az általuk kért feltételek figyelembevételével készült abból a célból, hogy a meghatalmazottja útján eljáró alperes tájékoztatást adjon a felpereseknek a szerződés várható tartalmáról. Ebből az is következik, hogy az irat a felperesek számára bemutatásra került. Az iraton szereplő aláírás hiánya súlytalan, a rHpt. szerződéskötés időpontjában hatályos 203.§-a (6) és (7) bekezdése tájékoztatásra vonatkozó formai rendelkezéseinek a megsértése nem teszi a tájékoztatást meg nem történtté, s nem vezethet a szerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezésének tisztességtelensége és ezáltal a szerződés teljes érvénytelensége megállapítására.

Az A/14. alatt csatolt tájékoztató utalt arra, hogy a törlesztő részlet nagysága a három hónapos CHF LIBOR és az alperes hivatalos CHF deviza eladási árfolyama függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhat (C-51/17. 74. pont), így amennyiben a felperesek nem rendelkeznek a szükséges devizafedezettel, az árfolyamváltozás kockázatot jelent a számukra. (C-51/17. 75. pont)

Az egyedi szerződés világos és érthető módon, egyértelmű tájékoztatást adott arról is, hogy mely két tényező - kiváltó ok - (a CHF árfolyam és a CHF LIBOR változása) okozhatja a törlesztőrészletek megváltozását. A módosítása miatt az egyedi szerződésbe integrált ÁSZF rendelkezések - a 7. és 7/A. pont - szövegesen és az ellenőrző számítás könnyű elvégzését is segítő képletekkel is rávilágítottak arra, hogy miként hat ki a törlesztő részlet változását okozó fenti két paraméter változása a törlesztő részlet és az adóst még terhelő tőketartozás mértékére. Ezzel az I.r. felperes is szükségképpen tisztában volt, évekig teljesítette - tiltakozás nélkül - a szerződésből eredő kötelezettségeit. Erre utal az is, hogy személyes meghallgatása során az I.r. felperes előadta, hogy „akkoriban arról volt szó, hogy ha erősödött a forint, akkor csökkentek a törlesztőrészletek, ezért nem féltünk belevágni a svájci frankos dologba” Az I.r. felperes és a II.r. felperes nyilatkozatának egybevetése útján az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy az I.r. felperes által ismert összefüggést a svájci frank árfolyamának változása és a forint törlesztőrészlet változása között az I.r. felperes az alperes képviselőjétől szerezhetette.

A szerződéskötésnél az alperes képviselőjében eljáró **Tanú 1** tanúvallomásából a bíróság meglátása szerint az volt leszűrhető, hogy az alperes által írásban adott tájékoztatással szemben a felperesek nem kaptak olyan tartalmú szóbeli tájékoztatást, ami alapján okkal gondolhatták, hogy a kölcsönszerződésből eredően árfolyamkockázat őket nem, vagy csak korlátozott mértékben terheli.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezzel az alperes által nyújtott tájékoztatás megfelelt a Kúria devizahiteles pereket tárgyaló Konzultációs Testülete 2019.04.10-i ülésének Emlékeztetője 8.-9. pontja és 6/2013 PJE, illetve a C-51/17. sz. EUB határozat szerinti, a tájékoztatással szembeni követelményeknek.

A törvényszék nem találta alaposnak a keresetet a vételi jogot alapító szerződés érvénytelenségét illetően sem. A BH2008. 213. és a BH2012. 200. számú jogesetben foglaltakra utalással kifejtette, hogy a perbeli esetben a felek abban egyeztek meg, hogy a vételi jog gyakorlása esetén a vételár a gépjármű első forgalomba helyezését követő egy év után az I.r. alperes részére történő birtokba adáskor érvényes Eurotax vételárral egyezik meg.

Az opciós vételár fenti meghatározása a jogszabályi követelményeknek megfelel, mert az Eurotax egy ingyenesen ugyan nem elérhető, de folyamatosan karbantartott, frissített adatbázis, amelyben egy betűkből és számokból álló kóddal pontosan beazonosítható az adott autó márkája, típusa és felszereltsége (alap és extra is). Ez az a kód, amellyel az Eurotax katalógusból kikereshető a jármű aktuális piaci értéke. Ebből következően a perbeli szerződésben alkalmazott módszerrel a vételi joggal terhelt gépkocsinak az opció gyakorlásának (előre meg nem jósolható, bizonytalan) időpontjában meglevő vételára kellő alapossággal megjelölhető.

A kikötött vételi jog a rPtk. 375. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó rPtk. 374. § (2) bekezdés szerinti öt évig illette meg az alperest, ezért az nem ütközött jogszabályba.

A törvényszék álláspontja szerint a felperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy a vételi jogot alapító szerződés alaki okból érvénytelen. A rHpt. 77. § (2) bekezdésének megfelelően a felek szerződése nem vitásan írásban jött létre oly módon, hogy annak megkötésénél az alperes üzleti képviselőt vett igénybe.

A rPtk. 219. § (1) és (2) bekezdése és a rPtk. 222. § rendelkezése, valamint az alperesnek a **Cég 1** Kft alkalmazottja: **Tanú 1** részére adott meghatalmazás alapján a kölcsön- és vételi jogot alapító szerződés megkötésénél jogszerűen járt el **Tanú 1**. Emellett a bíróság utal a következőkre is: a rPtk. 221. § (1) bekezdése értelmében az, akinek a nevében a jóhiszemű álképviselő szerződést kötött, a képviselő eljárását jóváhagyhatja. A perbeli esetben ez megtörtént.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a felek kölcsönszerződését nem találta érvénytelennek, ezért az annak biztosítására kötött, járulékos természetű vételi jogot alapító és kezességi szerződések sem érvénytelenek.

Az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta a felpereseknek a rPtk. 259. § (3) bekezdésre alapított érvénytelenségi keresetét, mert a perbehozott szerződések zálogjogi rendelkezést nem tartalmaztak.

* * *

A felperesek fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú ítélet keresetük szerinti megváltoztatását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérték. Megítélésük szerint a törvényszék megalapozatlanul utasította el a kereseti kérelmet, a rendelkezésre álló bizonyítékokból téves és okszerűtlen következtetést vont le, így az ítélet jogszabálysértő.

Álláspontjuk szerint a törvényszék a tényállást részben hiányosan állapította meg, hiszen a szerződés csak utalást tartalmaz az ÁSZF-re, így az ÁSZF annak részét nem képezhetette. Az ÁSZF-et a felperesek csak később, postai úton kapták meg, így annak megismerésére csak akkor nyílt lehetőségük.

Kiemelték, hogy keresetüket több alkalommal módosították, végleges kereseti kérelmüket a 2019. március 29-én előterjesztett iratukban összegezték. A törvényszék azonban nem a keresetük tartalmához igazodóan hozta meg ítéletét, figyelemmel arra, hogy a felpereseknek a Ptk. 522. és 523. §-aira, a befektetési jogviszony kérdésére, valamint a Ptk. 375. § (1) bekezdésére való hivatkozása nem volt. Ugyanakkor kereseti kérelmükben hivatkoztak a rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdésére, a 210. § (1) bekezdésére, az rPtk. 200. § (2) bekezdésére, a 205. § (3) bekezdésére, valamint a 209. § (3) bekezdésére, ezekről azonban az ítélet nem tesz említést.

Vitatták azt az ítéleti megállapítást, hogy a felperesek választották ki a szerződéses konstrukciót. A felperesek személyes meghallgatása alapján kiderült, hogy nem volt választási lehetőségük.

Téves következtetésre jutott a törvényszék, amikor kizárólag a szerződés aláírásából kiindulva, annak tartalmát tényként kezelve úgy foglalt állást, hogy az alperes lehetővé tette az ÁSZF megismerését, mert azt az aláírásukkal a felperesek a szerződésen igazolták. A szerződés a Pp. 196. § (1) bekezdése szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratnak nem minősül, így az okiratban foglalt nyilatkozat nem igazolta az ÁSZF megismerését.

Hangsúlyozták, hogy a befektetési jogviszonnyal kapcsolatos kérdéskör tekintetében a felperesek kereseti kérelmet nem terjesztettek elő, így az ítélet indokolásának ez irányú megállapításai szükségtelenek.

A Hpt 213. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt semmisségi okkal kapcsolatosan utalt a fellebbezés az 1/2016. PJE határozatra, amely a devizahitelek érvényességi feltételül szabja, hogy a kölcsönösszeg devizában kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható legyen az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor, az akkor irányadó árfolyam figyelembevételével.

A szerződésnek vagy mellékleteinek tehát tartalmaznia kellene azt a számítási módot, amellyel a kölcsönösszeg devizában kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható a fentebb meghatározott időpontban, ez a számítási mód azonban a szerződésben nem található meg. A számítási mód kizárólag egy olyan mellékletben lelhető fel, amely a felperesi álláspont szerint nem vált a szerződés részévé.

A fellebbezés hivatkozott arra, hogy a felpereseknek a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára alapított érvénytelenségi keresete nem volt, így az ezzel kapcsolatos ítéleti indokolás és okfejtés iratellenes.

A törvényszék a fellebbezés szerint iratellenes és téves következtetésre jutott annak megállapításával, hogy a felperesek megkapták az árfolyamkockázattal kapcsolatosan a megfelelő tájékoztatást. Az elsőfokú bíróság e körben nem megfelelően értelmezte az európai uniós döntésekre és a Kúria emlékeztetőjére irányuló felperesi nyilatkozatokat, valamint a tanúvallomást.

Amennyiben az ÁSZF nem vált a szerződés részévé, úgy a szerződés nem felel meg mindenben a C 51/17. sz. EUB ítélet követelményének. Utalt a fellebbezés a 2019. május 8-i felperesi előkészítő iratban foglaltakra. Az alperes kizárólag a szerződéssel és annak aláírásával kívánta igazolni mind az ÁSZF, mind a megfelelő tájékoztatás meglétét. Ez azonban nem elegendő, figyelemmel arra, hogy éppen ezen szerződés feltételeinek tisztességtelenségét és érvénytelenségét állítja a felperes, így kizárólag a szerződésből nem lehet kiindulni.

A felperesek álláspontja szerint a törvényszék figyelmen kívül hagyta a Kúria konzultációs testületének 2019. április 10. napján tartott üléséről kiadott tájékoztatót. A tájékoztató 4. pontja szerint nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak

kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban (pl. ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetés) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján.

A bíróságnak azt kellett volna csak vizsgálnia, hogy az egyedi szerződés tartalmaz-e olyan rendelkezést, mely alkalmas arra, hogy világos és érthető tájékoztatást adjon a tekintetben, hogy az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a felperesnek kell viselnie.

A jelen esetben a felperes nem kapott megfelelő tájékoztatást, az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből. A kifejtettekre tekintettel a szerződés tehát érvénytelen. A tájékoztatás félrevezető, hiányos volt ezt az EUB C 51/17 számú döntése is alátámasztja. A 93/13. sz. irányelv 3. cikke szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses kikötés tisztességtelen, mert a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek tekintetében jelentős egyenlőtlenséget teremt.

Hangsúlyozták, hogy a Kúria konzultációs testületének 2019. június 19-i üléséről készült emlékeztető 2. 2. pontja szerint is egy átlagos fogyasztó a svájci inflációs adatokat nem ismerhette.

Abban az esetben, amennyiben a szerződéses rendelkezésből az árfolyamkockázat egyértelműen nem állapítható meg, valamint amennyiben ezen kockázatra a felperes figyelmét nem hívták fel, úgy a felperes olyan átlagos fogyasztónak minősül, aki nem kapott megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázattal kapcsolatosan.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte.

* * *

A felperések fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges körben feltárta, azt a peradatok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg, döntésével annak indokaira is kiterjedően az ítélet tábla egyetértett. A felperesi fellebbezés a törvényszék ítéletének megváltoztatására, illetve - az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés hiányában - a hatályon kívül helyezésére nem ad alapot. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az ítélet tábla az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a fellebbezési hivatkozással szemben valamennyi kereseti kérelmet, és az annak alátámasztására felhozott valamennyi jogcímet és jogi érvelést elbírálta, ugyanakkor nem bírálta el olyan kérelmet, illetve hivatkozást, amely ne képezte volna részét a felperések keresetének. Erre tekintettel a törvényszék ítélete nem sérti a Pp. 213. § (1) bekezdésében foglaltakat, azaz megfelel az ítélet teljessége követelményének, ugyanakkor nem ütközik a Pp. 215. §-ában írtakba sem, tehát nem terjeszkedik túl a kereseti kérelmen.

A felperések ugyan tettek a per egy bizonyos szakaszában olyan nyilatkozatot, hogy elállnak a keresetük megalapozására felhozott azon érveiktől, miszerint a felek közötti szerződéses jogviszony mögött befektetési elem húzódott volna meg, ugyanakkor a később előterjesztett előkészítő iratukban továbbra is fenntartották ezen álláspontjukat, részletes tartalmi előadást téve annak alátámasztására (P. 21.149/2016/3. számú előkészítő irat 3. oldal 2. pontja).

A felperések pert megindító keresetlevelükben az opciós szerződés semmisségének alátámasztása körében hivatkoztak a Ptk. 375. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésére, a vételár megjelölésének hiányára. Az eljárás későbbi szakaszában nem tettek olyan kifejezett nyilatkozatot, amely az ezirányú hivatkozásuk visszavonására irányult volna.

A pert megindító keresetlevelükben a felperések ugyan a szerződés semmisségi okaként kifejezetten nem jelölték meg a Hpt. 213. § (1) bekezdésének e) pontját, azonban a tartalmát tekintve kifejezetten ennek körében értékelhető nyilatkozatot tettek, hiszen részletesen hivatkoztak arra,

hogy a szerződés nem tartalmazza megfelelően a törlesztési időpontokat. Erre tekintettel a törvényszék a Pp. 3. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a felperesek keresetét - tartalmának megfelelően értelmezve - helyesen minősítette úgy, hogy az kiterjed a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt tartalmi követelmények megsértésére alapítottan is a szerződés semmisségének megállapítására.

A fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság ítéletében nem egy önálló kereseti kérelmet bírált el a Ptk. 522. és 523. §-ába foglaltakra utalással, hanem a felek között létrejött jogviszony tartalmát minősítette összefoglaló jelleggel, a jogszabályi rendelkezésekre hivatkozással. Ehhez képest foglalt állást a szerződés létrejötte, továbbá annak tartalma (illetve annak a felperesek által tévesen állított tartalma - a befektetési elem hiánya) tekintetében.

A fellebbezés iratellenes állításával szemben a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésére az elsőfokú ítélet az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő rendelkezéssel kapcsolatos tájékoztatás vizsgálata körében kifejezetten hivatkozik (10. oldal negyedik bekezdés), míg a Hpt. 210. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi követelményt - a szerződés írásba foglalásának követelményét - (bár a jogszabályhely konkrét megjelölése nélkül) mind a szerződés létrejöttének megállapítása, mind tartalmának meghatározása, mind pedig a Hpt. 213. § (1) bekezdése szerinti érvénytelenségi okokra alapított kereseti kérelem elbírálása körében részletesen vizsgálta.

A Ptk. 205. § (3) bekezdése a felek együttműködési és tájékoztatási kötelezettségével kapcsolatos általános rendelkezéseket tartalmaz, az abból levezethető, és a felek egyedi jogviszonyára irányadó követelmények részletes számbavételére és vizsgálatára került sor az elsőfokú ítéletben a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettség, az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő kikötés világosságának, érthetőségének megítélése során.

Miután - a későbbiekben kifejtendők szerint - az előbb említett kikötést a törvényszék világosnak, érthetőnek ítélte, így a továbbiakban - főszolgáltatást meghatározó kikötésről lévén szó - a Ptk. szerződéskötéskor hatályos, ekként jelen perben alkalmazandó 209. § (4) bekezdésére és a Kúria 2/2014. Polgári Jogegységi Határozatában kifejtettekre figyelemmel nem volt helye a tisztességtelenség - 209. § (1) bekezdése szerinti szempontokra kiterjedő - további érdemi vizsgálatának.

A felperesek ez irányú fellebbezési hivatkozása körében végezetül utal arra az ítéletábra, hogy az e körben legutóbb tett perbeli nyilatkozatuk szerint (P. 20.189/2019/13. sz.) a felperesek nem kívántak hivatkozni a továbbiakban a Ptk. 200. § (2) bekezdésére. Erre figyelemmel nem sértette meg a törvényszék azzal sem a Pp. 213. § (1) bekezdésében foglaltakat, amikor mellőzte a szerződés ez irányú semmisségének további vizsgálatát.

Az elsőfokú ítéleti döntést érdemben vizsgálva az ítéletábra egyetértett a törvényszék indoklásában kifejtettekkel.

Az I.r. felperes által nem vitatottan aláírt kölcsönkérelem és a kölcsönszerződés tartalmára tekintettel helytállóan foglalt állást a törvényszék a szerződés létrejötte és annak tartalmi keretei tárgyában.

Egyetértett az ítéletábra a törvényszék azon ítéleti álláspontjával is, mely szerint az ÁSZF az egyedi szerződés részévé vált. Ezzel kapcsolatosan az ítéletábra csupán utal arra, hogy az I.r. felperes maga sem vitatta a szerződés aláírását, az abban foglalt elismerő nyilatkozata szerint az ÁSZF átvételét és megértését a szerződés aláírásával igazolja. Nem vitatta a 7/A/11. szám alatt csatolt megállapodás aláírását sem. Helyesen értékelte a törvényszék azt is, hogy az egyedi szerződés a 2. és 3. oldalán kifejezetten felhívó jelleggel, a többitől eltérő szedéssel magában foglalja az ÁSZF-nek a perben releváns rendelkezéseit.

Mindezekre tekintettel helytállóan foglalt állást a törvényszék akként, hogy az ÁSZF szerződés részévé válásának a Ptk. 205/B. § (1) bekezdése szerinti feltételei megállapíthatóak.

A felperesi fellebbezés - a kereseti kérelem tartalmi kereteivel kapcsolatosan a fellebbezésben elfoglalt eltérő jogi álláspont folytán - nem tartalmaz az elsőfokú ítéleti döntést és annak indokait vitató érdemi nyilatkozatot azon ítéleti állásponttal kapcsolatosan, hogy a felek szerződésével nem jött létre köztük befektetési jogviszony, továbbá, hogy a kölcsönszerződés tekintetében a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt semmisségi ok, míg az opciós szerződés tekintetében a Ptk. 375. § (1) bekezdésének megsértésére alapított semmisségi ok nem áll fenn.

Úgyszintén nem tartalmaz a fellebbezés az elsőfokú ítéleti döntést és annak indokait vitató érdemi nyilatkozatot az opciós szerződés érvénytelenségére irányuló keresetet elutasító döntés és annak további indokai, valamint a kölcsönszerződés Hpt. 213. § (1) bekezdés b) és c) pontjában foglalt tartalmi elemei (THM meghatározása, költségek, kamatok, járulékok meghatározása, ezek éves, százalékosban kifejezett értéke) hiányára hivatkozással előterjesztett semmisségi keresetet elutasító döntés és indokait tekintetében.

Erre figyelemmel az ítéletábra a törvényszék által e körben részletesen kifejtett helytálló indokolás szükségtelen megismétlését mellőzi.

A felperesi fellebbezés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt semmisségi okra, továbbá az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses kikötés tisztességtelenségére hivatkozással előterjesztett semmisségi keresetet elutasító ítéleti döntést és annak indokait kifejezetten azon alapvetésre támaszkodva támadja, hogy az elsőfokú ítéletben kifejtettekkel szemben az ÁSZF nem vált a szerződés részévé. Erre alapítja azon álláspontját, hogy az ÁSZF-ben foglaltakat nem lehet értékelni annak vizsgálata során, hogy a szerződés tartalmazza-e a tárgyának megjelölését, illetve annak vizsgálata során, hogy az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő (mint a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó) szerződéses kikötés világosnak, érthetőnek minősül-e, azaz a fogyasztó az alperestől a felperesek által hivatkozott jogszabályok, a Kúria irányadó PJE határozatai, az EUB hivatkozott ítéletei, illetve a Kúria konzultációs testületének állásfoglalásai által megkövetelt tartalmi kritériumoknak megfelelően részesült-e tájékoztatásban.

A fellebbezésnek ugyanakkor ezen alapvetése - a fentebb már kifejtettek szerint - téves. Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akként, hogy az ÁSZF a szerződés részét képezi, ekként az egyedi szerződés, továbbá az ÁSZF rendelkezései, valamint a 7/A/11. és 7/A/14. számú okiratok részletes, összességében való vizsgálata útján helytállóan állapította meg, hogy a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja alapján a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg, míg a fogyasztó az árfolyamváltozásból fakadó - fogyasztót terhelő - kockázatokról annak lényeges tartalmára, mechanizmusára, realitására, nagyságrendjére is kiterjedően világos, érthető tájékoztatást kapott, melynek alapján az ún. tipizált (általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő) fogyasztó értékelni tudja a nemzeti fizetőeszköz kirovó pénznemhez képest való leértékelődésének a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - adott esetben - jelentős gazdasági következményeit is. A kifejtettek tekintetével tehát a kikötés nem tisztességtelen, így a Ptk. 209/A § (2) bekezdése alapján nem semmis.

Az ítéletábra ebben a körben is maradéktalanul egyetért az elsőfokú ítéletben a törvényszék által kifejtett indokolással.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni az államnak a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, az alperesnek pedig a jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. Utóbbi mértékét az ítéletábra a 32/2003 (VIII. 22) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerinti összeg (6) bekezdés alapján való - a kifejtett képviselői tevékenységgel arányos - mérséklése útján állapította meg, tekintettel arra, hogy az alperes jogi

képviselője a fellebbezésre csupán rövid írásbeli ellenkérelmet terjesztett elő.

Győr, 2020. május 19.

dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

dr. Molnár Andrea sk.
bíró